

Problema clarității legii și transparenței modului de determinare a taxei clawback, pe masa dezbaterilor la Curtea Constituțională

Înalta Curte de Casație și Justiție a decis sesizarea Curții Constituționale cu o nouă excepție de neconstituționalitate în materia clawback.

Admite cererea de sesizare a Curții Constituționale formulată de recurenta-reclamanta. Sesizează Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) și art. 5 alin. (4) și (7) din Ordonanța de Urgență nr. 77/2011 privind stabilirea unor contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli din domeniul sănătății, în raport de prevederile art. 1 alin. (5), art. 21, art. 24, art. 31 alin. (1), art. 56 alin. (2) și art. 148 alin. (2) din Constituția României.

Excepția este destinată să clarifice și să rezolve o problemă importantă, vitală, nu doar pentru materia taxei clawback, dar și pentru sistemul nostru administrativ în genere, deoarece imposibilitatea de înțelegere a modalității de determinare a taxei clawback și imposibilitatea de control a multiplelor greșeli de raportare ascunse într-un sistem administrativ birocrat și opac nu ar trebui permise, în nicio materie, într-un stat democratic constituțional în care dreptul la o lege previzibilă, clară și accesibilă tuturor, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, respectiv transparența administrației publice reprezintă drepturi fundamentale garantate.

Problema a făcut deseori obiectul dezlegărilor date de instanțele de judecată prin soluții diverse. Au existat și decizii favorabile, în care s-a sancționat lipsa de transparență și s-a constatat nelegalitatea notificărilor de taxă clawback, dar, din păcate, au fost și multe instanțe care nu au sancționat lipsa de transparență a notificărilor de taxă clawback, dar nu pentru că acestea erau legale, ci pentru că legiuitorul a emis o lege greșită (greșeala pe care numai Curtea Constituțională o poate îndrepta, potrivit dezlegărilor acestor instanțe).

Problema este gravă și serioasă, iar consecințele ei pot zdruncina serios mai mulți piloni ai statului nostru de drept; și asta pentru că imposibilitatea de clarificare și înțelegere a modului de determinare a unei taxe parafiscale are repercusiuni nu doar în transparența sistemului administrației publice, dar și în claritatea legii, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Cum să stabilești și să impui o taxă, dacă legea nu clarifică criteriile și instrumentele de verificare a corectitudinii acelei taxe? Fără claritatea legii, cum pot contribuabilii să își exercite drepturile procesuale de apărare și, corelativ, cum pot instanțele să judece/controleze legalitatea actului administrativ care impune acea taxă? Se poate permite într-un stat democratic un sistem administrativ opac și netransparent și refuza unui contribuabil dreptul de a cunoaște și a verifica corectitudinea unei taxe fiscale care i se impune?

Acestea sunt întrebările la care trebuie să răspundă Curtea Constituțională. Este un test al democrației pe care sperăm să îl promovăm cu nota maximă.

NNDKP, prin avocat Daniela Gramaticescu, este casa de avocatura care a asigurat reprezentarea Romastru Trading în litigiile menționate.